

СЕРТИФІКАЦІЙНА РОБОТА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Час виконання – 180 хвилин

Робота складається з трьох частин. Частина 1 містить 33 завдання різних форм з української мови. Частина 2 містить 24 завдання різних форм з української літератури. Відповіді на завдання частин 1 і 2 Ви маєте позначити в *бланку А*. Частина 3 передбачає написання власного висловлення в *бланку Б*.

Результат виконання завдань частин 1 і 3 буде зараховано як **державна підсумкова атестація**.

Результат виконання **всіх** завдань сертифікаційної роботи буде використано під час **прийому до закладів вищої освіти**.

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Правила виконання зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте тільки після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. У разі необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей

1. У *бланки А і Б* записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, дотримуючись вимог інструкції до кожної форми завдань.
3. Неправильно позначені, підчищені відповіді в *бланку А* вважатимуться помилкою.
4. Якщо Ви позначили в *бланку А* відповідь неправильно, можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:



5. Виконавши завдання частини 3 в зошиті, акуратно запишіть його в *бланк Б*.
6. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, зазначених у *бланку А*, та якості написання власного висловлення в *бланку Б*.

Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 16.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці *бланка А* так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
×														

Бажаємо Вам успіху!

Частина 1
Українська мова

Завдання 1–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Апостроф треба писати на місці всіх пропусків у рядку
А черв..як, надвечір..я, кав..яр
Б верхів..я, миш..як, сер..йозний
В грав..юра, з..юрмитися, арф..яр
Г сузір..я, під..їхати, духм..яний
2. Редагування НЕ ПОТРЕБУЄ словосполучення
А стомившийся за день
Б початкуючі поети
В дозрівші яблука
Г цілюща рослина
3. Лексичну помилку допущено в рядку
А о сьомій годині ранку
Б на наступній неділі
В властивий учневі
Г прийшов у справах
4. Відокремлене означення вжито в реченні (*розділові знаки пропущено*)
А Довгі вечірні тіні перекреслюють порослу споришем вулицю.
Б Налякане голосами людей продиралося через хащі стадо зубрів.
В Дивиться хлопець на зіткані зі срібла вишняка й мало не зітхає.
Г Люблю ходити по вкритій кришталевою росою ранковій траві.
5. На другий склад падає наголос у слові
А позначка
Б центнер
В довідник
Г каталог
6. Спільнокореневими до слова *зір* є всі слова, ОКРІМ
А прозріти
Б зоріти
В зиркати
Г неозорий

Прочитайте текст і виконайте завдання 7–10.

(1) Веселка, виграваючи розмаїттям кольорів, завжди викликала радість і захоплення в усіх народів. (2) Її називали дугою, аркою та обожнювали, як сонце, і *(З,з)емлю*, і трави. (3) Древні *(І,і)ндійці* вважали райдугу величним луком *(Б,б)ога* Індри за допомогою якого він пускав стріли, уражаючи злих **демонів**, що ховалися в чорні хмари. (4) За давнім повір'ям, ця дуга піднімає вгору воду з озер, рік, а потім повертає її у вигляді дощу. (5) У народі кажуть: «Веселка воду бере». (6) Українці вірили: райдуга – це труба, що сягає одним кінцем неба, а інший опускає в криницю, з якої п'є *(Б,б)огородиця*.

7. Слово *демонів* (речення 3) можна замінити словом
- А ворогів
 - Б лиходіїв
 - В волхвів
 - Г духів
8. З великої літери в тексті треба писати слово
- А (З,з)емлю
 - Б (І,і)ндійці
 - В (Б,б)ога
 - Г (Б,б)огородиця
9. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
- А першому
 - Б другому
 - В третьому
 - Г шостому
10. Вставним словосполученням ускладнено речення
- А перше
 - Б друге
 - В четверте
 - Г шосте

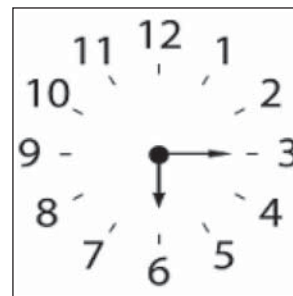
Завдання 11–23 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

11. Помилку в написанні прислівника допущено в рядку
- А зроду-віку, з давніх-давен, спрадавна
 - Б видимо-невидимо, анічичирк, аби-де
 - В як-не-як, в основному, по-чиновницьки
 - Г більш-менш, хтозна-коли, довкруги
 - Д по-четверте, всього-на-всього, щосереді
12. Підкреслені літери позначають однаковий звук у кожному слові рядка
- А зіставити, просьба, зябра
 - Б усмішці, смієшся, посмішка
 - В несться, тюльпан, тьмяно
 - Г перифраз, фонетика, любов
 - Д край, вокзал, закріплення
13. Спрощення в групах приголосних треба позначати на письмі в усіх словах рядка
- А свис..нути, ненавис..ний, пес..ливий
 - Б тиж..невий, тріс..нути, захис..ник
 - В навмис..но, провіс..ник, хвас..нути
 - Г радіс..ний, аген..ство, ціліс..ний
 - Д балас..ний, перехрес..ний, зліс..ний

14. Розгляньте рисунок. Правильними відповідями на запитання «Котра година?» будуть усі, ОКРІМ

- А шоста година п'ятнадцять хвилин
- Б п'ятнадцять хвилин сьомої
- В п'ятнадцять хвилин по шостій
- Г чверть на сьому
- Д чверть по шостій



15. Помилку у відмінюванні іменника допущено в рядку

- А розмова з Олегом Плющ
- Б гаманець Мар'яни Гриців
- В телефон Артема Сидька
- Г зустріч з Ганною Гончарук
- Д робота Данила Федоренка

16. Прочитайте речення.

На рівнин(1)ому березі Ел(2)ади зібралося числен(3)е військо, а морські хвилі гойдали споряджен(4)і в дорогу кораблі: Менелай прагне помститися Парісу за викраден(5)я Єлени.

Подвоєні літери треба писати на місці всіх цифр, ОКРІМ

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

17. Прочитайте речення.

Перед виходом з дому не забудьте ... світло і , ... погоду, ... всі вікна.

Грамаічно правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А вимкнути, незважаючи на, позачиняти
- Б виключити, незважаючи на, позакривати
- В вимкнути, не дивлячись на, позачиняти
- Г вимкнути, незважаючи на, позакривати
- Д виключити, не дивлячись на, позачиняти

18. НЕПРАВИЛЬНО розставлено розділові знаки при прямій мові в реченні

- А «Саме щоденні звички роблять вас успішними людьми або невдахами», – стверджує Томас Корлі в книзі «Зміни свої звички – зміни своє життя».
- Б Автор зазначає: «Близько 90 % багатіїв читають щодня бодай 30 хвилин. Це зазвичай три типи видань: біографії успішних людей, книги із саморозвитку та історичні розвідки».
- В «Хочеш бути успішним – спілкуйся з успішними людьми, – наголошують фахівці та додають: – Краще мати справу із цілеспрямованими оптимістами, аніж із негативно налаштованими заздрісниками».
- Г «Тривалий успіх можливий лише за умови позитивного ставлення до життя», – підбадьорює читачів автор книги. – Усі лідери вміють радіти кожному дню, будь-якій дрібниці».
- Д «А от що вам може бути не до вподоби, – інтригує Томас Корлі, – то це те, що багатії прокидаються за три години до початку свого робочого дня, бо мають устигнути залагодити дві-три особисті справи».

19. Прочитайте речення.

Хмари(1) що з'явилися потім(2) було послано для того(3) щоб підкреслити бліду(4) трохи вицвілу за день синяву неба(5) і щоб розсіювати на землю вечірнє сяйво.

Кому треба ставити на місці всіх цифр, ОКРІМ

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

20. Граматично правильне речення можна утворити, якщо до фрагмента «*Оглядаючи експозицію музею, ...*» додати

- А екскурсиводом було наведено невідомі факти про неї.
- Б усі експонати вразили нас своїм різноманіттям.
- В уважно слухайте гіда, робіть короткі записи.
- Г наші знання з історії були дуже доречними.
- Д це чудова можливість поринути в минуле.

21. Однорідними додатками ускладнено речення

- А Софійка попросила нас прийти раніше й підготувати сюрприз для іменинника.
- Б Любомир хотів зупинитися, заспокоїтися, розчинитися в далекому безмежжі.
- В Ярослав мав давню мрію – потанцювати й поговорити з однокласницею.
- Г Олесина й Оксанина квартири розміщені праворуч від ліфта, біля сходів.
- Д Назар бере наплічник і вирушає вишукувати й купувати раритетні книги.

22. Синонімічним до простого речення «*У сучасному світі вивчення мов міжнародного спілкування вкрай потрібне для досягнення особистістю успіху*» є складне речення

- А У сучасному світі вивчати мови міжнародного спілкування вкрай потрібно, тому що так особистість може досягти успіху.
- Б У сучасному світі вивчення мов міжнародного спілкування вкрай потрібне, щоб особистість могла досягти успіху.
- В У сучасному світі вивчати мови міжнародного спілкування вкрай потрібно, адже це свідчить про досягнення особистістю успіху.
- Г У сучасному світі вивчення мов міжнародного спілкування вкрай потрібне, бо так особистість досягне успіху.
- Д У сучасному світі вивчення мов міжнародного спілкування вкрай потрібне через те, що так особистість може досягти успіху.

23. Прочитайте речення (*цифра позначає попередній розділовий знак*).

Вогнища то згасали,(1) то знову спалахували,(2) жахаючи собою темряву,(3) і тоді здавалося,(4) що на яр налетіли якісь фантастичні чорні птахи,(5) які кружляють над ним,(6) махаючи велетенськими крилами,(7) і все намагаються викрасти ті вогні.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків, запропоноване в рядку

- А кома 1 – між однорідними членами речення
- Б коми 2, 6 – при відокремленій обставині
- В кома 3 – на межі сурядних частин складного речення
- Г коми 4, 5 – на межі підрядних частин складного речення
- Д кома 7 – при однорідних членах речення

У завданнях 24–28 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

24. Доберіть до кожного фразеологізму антонім.

- Фразеологізм*
- 1 тримати в чорному тілі
 - 2 розкрити карти
 - 3 викинути з голови
 - 4 мозолити руки

- Антонім*
- А ставати дибки
 - Б гладити по голові
 - В ходити довкола
 - Г не йти з думки
 - Д ганяти собак

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25. Доберіть приклад до кожного випадку вживання тире.

- Випадок уживання тире*
- 1 тире при відокремленій прикладці
 - 2 тире в складносурядному реченні
 - 3 тире при однорідних членах речення
 - 4 тире між підметом і присудком

- Приклад речення*
- А На річці, у лісі, у полі – усюди панувала таємнича німотна тиша.
 - Б Непереможна безборонність – твій меч єдиний і єдиний щит.
 - В Для гордої і владної душі життя і воля – на горі високій.
 - Г Київськими вулицями вишикувалися каштани – почесна варта весни.
 - Д Я усміхнувся щиро – і все навкруг радіє і сміється.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. Приєднайте до частини речення «Сучасні пристрої мають допомагати користувачеві...» запропоновані фрагменти та з'ясуйте тип кожного з утворених речень.

- Фрагмент речення*
- 1 оскільки були створені власне для цього.
 - 2 й полегшувати життя в інформаційному світі.
 - 3 але надмірна залежність від них є небезпечною.
 - 4 їхня важлива функція – пошук інформації.

- Тип речення*
- А просте з однорідними членами
 - Б просте з відокремленими членами
 - В складнопідрядне
 - Г складносурядне
 - Д складне безсполучникове

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

27. Доберіть приклад до кожного типу односкладного речення.

<i>Тип односкладного речення</i>	<i>Приклад речення</i>
1 означено-особове	А У королівстві дзеркал – лабіринт аватарів.
2 неозначено-особове	Б І дороги вперед тут тобі не підкажуть.
3 безособове	В Тут ні вітру, ні променів сонця нема.
4 називне	Г Упізнаєш себе у віддзеркаленій парі.
	Д Дивовижної казки мудрі слова...

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (*цифра позначає наступне слово*).

Діти вибирають книжки про драконів та ельфів, (1)*характерників* і (2)*зачарованих* музикантів, а, прочитавши їх, урешті виростають сильними й добрими, здатними (3)*свідомо* протистояти злу в (4)*реальному* житті та у власній душі.

- А іменник
- Б прикметник
- В прислівник
- Г форма дієслова (*дієприкметник*)
- Д форма дієслова (*дієприслівник*)

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Читання й аналіз тексту

Завдання 29–33 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

Прочитайте текст (*цифри в дужках позначають номери рядків*)
і виконайте завдання 29–33.

Муралі Києва

(1–8) За кілька останніх років митці прикрасили зовнішні стіни київських будівель десятками яскравих і масштабних малюнків – муралів. Талановиті художники з України, Іспанії, Аргентини, Австралії та Франції оживили урбаністичний пейзаж столиці захопливими картинами. Неймовірні портрети, пейзажі й абстракції не лише тішать око своїми барвами та майстерністю виконання. Вони покликані привернути увагу до важливих тем і нагальних проблем: боротьби українців за свободу й гідність, загрози глобального потепління, видатних особистостей тощо.

(9–14) Муралі – один із різновидів сучасного вуличного живопису. Від звичайних графіті їх відрізняють зміст і масштабність. На думку багатьох, це

справжні витвори мистецтва. Традиція стінопису в Києві як зовні, так і всередині будівель не нова. Зокрема, 1979 року відома майстриня петриківського розпису Марфа Тимченко разом із чоловіком Іваном Скицюком і дочкою Оленою створили ілюстрації майже до 50 казок у магазині іграшок «Казка».

(15–22) Сьогодні особливої популярності набули патріотичні картини. Найбільші з них можна побачити на Андріївському узвозі та на вулиці Боричів Тік. Їхнім автором є відомий стритарт художник із Франції Жульєн Маллан. На стіні п'ятиповерхової споруди зображено українку, її портрет доповнює пейзаж стародавнього Києва з украпленнями малюнків визначних пам'яток. Цей же майстер розписав будинок на вулиці Ольгинській: підлітки в одязі національних кольорів сидять спинами одне до одного й тримають ланцюг із підвіскою у вигляді українського герба.

(23–27) На стінописі «Я люблю Україну» зображено людину у вишиванці, долоні якої на тлі українського прапора складені у формі серця. Побачити малюнок можна у Виноградному провулку на Печерську. Цей патріотичний живопис створила команда «Uptown Team» – Максим Калмиков та Володимир Загородній із Вишгорода.

(28–31) Найвідоміший оболонський мурал – панорама Києва на вулиці Тимошенка, 13. Його автор – киянин Михайло Химич. Витвір вражає розмірами: 5 метрів заввишки та 27 – завдовжки. Майстер працював упродовж трьох місяців і витратив 15 літрів акрилової фарби.

(32–35) У центрі столиці, на бульварі Лесі Українки, з'явилося нове зображення – чарівна українка з вишиванкою. Це робота австралійського художника Гвідо ван Хелтена, яку він присвятив красі наших жінок. До речі, цей настінний малюнок вважають найвищим у Європі – 42 метри.

(36–39) Місця для стінописів художники вибирають самі: знаходять потрібні за форматом і розташуванням, а потім отримують дозвіл в організаціях, що відповідають за благоустрій цієї території. Іноді авторам пропонують уже готові варіанти, вибрані заздалегідь представниками міської влади.

(40–46) Деякі кияни висловлюють думку, що такі малюнки виправдані лише на старих радянських спорудах – звичайних «коробках», яких багато в місті. Інші вважають, що доречність муралів залежить від того, де, на якій будівлі та в якому форматі вони виконані. Якщо це історична забудова, тоді категорично – ні; якщо житловий будинок непоказний, то настінний живопис, звичайно, прикрасить його. Головне, щоб був прихований сенс, спонука до роздумів, а не лише відображення авторової фантазії, зрозумілої виключно йому.

(47–51) До речі, у США стритарт розцінюють як облаштування міста. У Маямі, Сан-Франциско чи Атланті місцева влада залучає таких митців до благоустрою занедбаних районів, пустирів, парків і станцій метро. Є навіть спеціальні департаменти, що реалізують ці проекти. Чому б не запозичити такий позитивний досвід?..

(52–54) P.S. До речі, у рамках нового проекту City Art Гео ЛЕРОС у Києві, у парку ім. Т. Шевченка, поставили креативні лавки. Чим не об'єкти сучасного вуличного мистецтва?!

За О. Азарковою

29. На сайті цей текст доречно розмістити в рубриці
- А «Сучасна урбаністична культура»
 - Б «Комунальні проекти Києва»
 - В «Символіка українських орнаментів»
 - Г «Архітектурні пам'ятки Києва»
30. Відповідно до тексту правильним є твердження
- А Мистецтво вуличного живопису поширене в багатьох країнах.
 - Б Мурали найдоцільніше розміщувати на пам'ятках архітектури.
 - В Найкращими в Києві є стінописи, створені зарубіжними митцями.
 - Г Місце для малюнків на будівлях вибирають лише художники.
31. У тексті НЕМАЄ мікротеми
- А вибір місця для сучасних стінописів
 - Б закордонний досвід використання муралів
 - В тематика столичних настінних малюнків
 - Г історія виникнення вуличного живопису у світі

32. Прочитайте слова В. Щербака.

Квітково-сюжетні буйнобарвні композиції особливо вражали маленьких відвідувачів, які радісно впізнавали тут немало улюблених героїв, з неабиякою майстерністю зображених серед фантастичних квітів, дерев та зела...

Наведений уривок стосується творчості

- А Жульєна Маллана
 - Б Михайла Химича
 - В Марфи Тимченко
 - Г Гвідо ван Хелтена
33. На фото зображено київський мурал, що прикрашає будинок на
- А вулиці Ольгинській
 - Б вулиці Тимошенка
 - В Андріївському узвозі
 - Г бульварі Лесі Українки



Частина 2
Українська література

Завдання 34–53 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

34. Рядки

*Ця дівчина не просто так, Маруся.
Це – голос наш. Це – пісня. Це – душа*
характеризують автора твору

А «Ой летіла стріла»
Б «Засвіт встали козаченьки»
В «Чи не той то хміль»
Г «Ой Морозе, Морозенку»
Д «Чого являєшся мені у сні?..»

35. Із «золотим словом» Святослав звертається до руських князів з метою

А закликати до об'єднання в боротьбі проти половців
Б описати хід бойових дій та наголосити на великих утратах
В припинити боротьбу проти половців через порожню скарбницю
Г повідомити про обставини полону князя Ігоря
Д запропонувати мир половцям

36. «Ти у мене одна, ти кров моя: чи захочу я тебе погубити? Убожество моє, старість силують мене швидше заміж тебе оддати... Я тобі не ворог. Правда, Петро – добрий парубок, та де ж він?» – звертається до дочки

А Горпина Терпилиха
Б Настя Дрот
В Маруся Кайдашиха
Г Палажка Боруля
Д Меланія Черевань

37. Зачинателем нової української прози називають

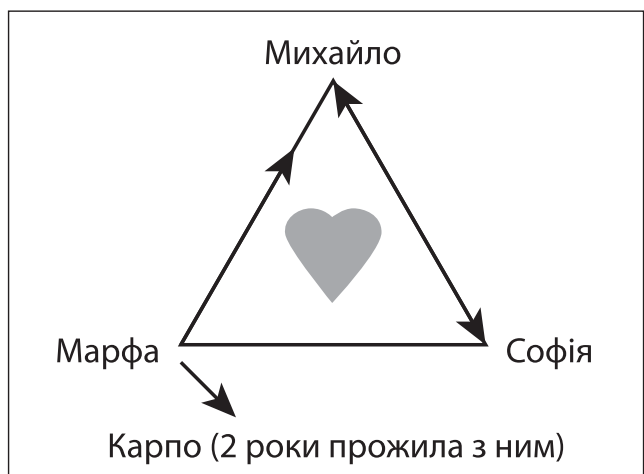
А Григорія Сковороду
Б Івана Котляревського
В Григорія Квітку-Основ'яненка
Г Івана Нечуя-Левицького
Д Івана Карпенка-Карого

38. Провідну думку твору «І мертвим, і живим, і ненарожденним...» виражено в рядку

А «Кайданами міняються, / Правдою торгують. / І Господа зневажають...»
Б «Ох, якби те сталось, щоб ви не вертались...»
В «У нас воля виростала, / Дніпром умивалась...»
Г «Не чваньтесь, з вас деруть ремінь, / А з їх, бувало, й лій топили.»
Д «Обніміться ж, брати мої, / Молю вас, благаю!»

39. Образ Івана Брюховецького з роману «Чорна рада» схарактеризовано в рядку
- А курінний отаман, людина високих моральних якостей
 - Б ідеал освіченого гетьмана, здатного об'єднати Україну
 - В священик-полковник, представник патріотичної козацької старшини
 - Г владолюбний політичний авантюрист без честі й совісті
 - Д веселий і добродушний пан із козаків, ідеал гармонійного хуторянина
40. Діалог
- *То сватай Вівдю. Чим же Вівдя негарна? Говорить тонісінько, мов сопілка грає, а тиха, як ягниця.*
- *Тиха, як телиця. Я люблю, щоб дівчина була трохи бриклива, щоб мала серце з перцем...*
- відбувається між
- А Михайлом і Савою Федорчуками
 - Б Карпом і Лавріном Кайдашами
 - В Миною і Мокієм Мазайлами
 - Г Лавріном і Романом Запорожцями
 - Д Мартином та Степаном Борулями
41. «*Були вони всі три панські й повиростали по панських дворах. Лушня був пана Совинського, а Пацюк та Матня – пана Польського, того самого, що й Чіпчин батько*», – сказано про персонажів
- А історичного роману
 - Б соціально-психологічного роману
 - В соціально-побутової повісті
 - Г сентиментально-реалістичної повісті
 - Д пригодницького роману
42. Зав'язкою твору «Мартин Боруля» є
- А Омелько розповідає про свою пригоду в місті
 - Б Мартин Боруля вирішує подати апеляцію до суду
 - В Степана виряджають у місто на службу
 - Г Гервасій пропонує Мартину одружити їхніх дітей
 - Д Націєвський приїжджає до Мартина Борулі
43. Проблему формування нації на основі біблійного сюжету висвітлено у творі
- А «Кайдашева сім'я»
 - Б «Кавказ»
 - В «Тіні забутих предків»
 - Г «Мойсей»
 - Д «Всякому місту – звичай і права...»
44. «*Не був жадний багатства – не на те гуцул жиє на світі, – саме плекання маржинки сповняло радістю серце. Як дитина для мами – такою була для нього худібка...*» – сказано про
- А Саву Федорчука
 - Б Степана Радченка
 - В Івана Палійчука
 - Г Лавріна Запорожця
 - Д Лавріна Кайдаша

45. В уривку
*О землі втрачена, явився
 бодай у зболеному сні,
 і лазурово простелися,
 і душу порятуй мені*
 провідним художнім засобом є
 А гіпербола
 Б рефрен
 В метафора
 Г риторичне питання
 Д порівняння
46. За стилем твір «Лісова пісня» є
 А реалістичним
 Б імпресіоністичним
 В постмодерним
 Г сентиментальним
 Д неоромантичним
47. «Дивна вона... навіть не розуміла, яка вона чарівна... І це дівчина – звіроловка, переможниця страхіть усяких!.. Як та дика коза, що боїться, щоб їй не впіймали, і не дається навіть підступити...» – сказано про
 А Наталку Сірко
 Б Мотрю Довбиш
 В Олесю Запорожець
 Г Марусю Дрот
 Д Лесю Черевань
48. Образ Данилка з новели «Дитинство» суголосний з образом головного героя твору
 А «Кайдашева сім'я»
 Б «Земля»
 В «Місто»
 Г «Тигролови»
 Д «Зачарована Десна»
49. На рисунку представлено основну проблему твору
 А «Три зозулі з поклоном»
 Б «Тіні забутих предків»
 В «Маруся Чурай»
 Г «Лісова пісня»
 Д «Земля»
50. «Подумай, що скажуть на тім світі діди й прадіди наші, почувши, що ти міняєш прізвище...» – застерігає брата
 А Михайло Федорчук
 Б Марися Боруля
 В Роман Запорожець
 Г Тарас Мазайло
 Д Наталка Сірко



51. До інтимної лірики належить вірш
- А «Задивляюся у твої зіниці...»
 - Б «Ти знаєш, що ти – людина?»
 - В «Любіть Україну!»
 - Г «Ви знаєте, як липа шелестить...»
 - Д «Блакитна Панна»
52. У поезії «Стилет чи стилос?» автор розмірковує про
- А швидкоплинність життя
 - Б кохання та зраду
 - В роль митця в суспільстві
 - Г конфлікт поколінь
 - Д красу весняної природи
53. Ознаки постмодернізму мають рядки
- А *«Я знаю, дід та баба – це коли є онуки,
а в них сусідські діти шовковицю їдять...»*
 - Б *«Для нас вона в світі єдина, одна / в просторів солодкому чарі...
Вона у зірках, і у вербах вона, / і в кожному серця ударі...»*
 - В *«О слово рідне! Орле скутий! / Чужинцям кинуте на сміх!
Співочий грім батьків моїх...»*
 - Г *«Народе мій, до тебе я ще верну, / як в смерті обернуся до життя
своїм стражденним і незлим обличчям...»*
 - Д *«Німець каже: Ви слов'яне?
– Слов'яне! Слов'яне! / Наше слово полум'яне / Повік не зов'яне!..»*

У завданнях 54–57 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

54. Поєднайте рядки того самого поетичного твору.

- | | <i>Уривок твору</i> |
|---|--|
| 1 | <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"><i>«Не ридать, а добувати, / Хоч синам,
як не собі, / Кращу долю в боротьбі...»</i></div> <div style="width: 45%; text-align: right;">А <i>«Міліони радо йдуть,
Бо се голос духа чуть...»</i></div> </div> |
| 2 | <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"><i>«Борітеся – поборете! / Вам Бог
помагає! / За вас правда, за вас слава
І воля святая!..»</i></div> <div style="width: 45%; text-align: right;">Б <i>«І вам слава, сині гори,
Кригою окуті! / І вам, лицарі
великі, / Богом не забуді...»</i></div> </div> |
| 3 | <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"><i>«Но гіри за те їй не любився,
Що, бачиш, в Трої народився
І мамою Венеру звав...»</i></div> <div style="width: 45%; text-align: right;">В <i>«Та прийде час, і ти огнистим
видом / Засяєш у народів
вольних колі...»</i></div> </div> |
| 4 | <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"><i>«Слава навіки буде з тобою,
Вольності отче, Богдане-герою!»</i></div> <div style="width: 45%; text-align: right;">Г <i>«Еол, оставшись на господі,
Зібрав всіх вітрів до двора,
Велів поганій буть погоді...»</i></div> </div> |
| Д | <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"></div> <div style="width: 45%; text-align: right;">Д <i>«Ні ж бо, не злотне: зрівнявши
все злото, / Проти свободи
воно – лиш болото...»</i></div> </div> |

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

55. Співвіднесіть ім'я автора з уривком із його твору.

<i>Автор твору</i>	<i>Уривок твору</i>
1 Пантелеймон Куліш	А «Як вода в Чорному морі не переведеться, поки світ сонця, так і в Січі до віку вічного не переведуться лицарі. З усього світу злітаються вони туди, як орли на недоступну скелю... От хоч би й мій побратим Чорногор, та не про його тепер річ. Чолом тобі, пане ясновельможний!»
2 Іван Нечуй-Левицький	Б «Для кого працював він, запрацював оцю землю, для кого обробляв її, як не на те, щоб колить їм обом полишити? Хто міг знати, як скінчиться ще час при жовнірах для старшого? Він справді там уже зважав... Хто міг знати, що його у війську іще ждало?»
3 Панас Мирний	В «А як вийдете за мене заміж – ібо ми вже з папінською вашим сіє діло покончили, не знаю, як ви, – тоді не будете жать, знайдеться друга робота, більш благородная... і руки побіліють... А по вечорах я буду вам грати на гітарі. Буде весело!..»
4 Іван Карпенко-Карий	Г «Піднялася знову буча та колотнеча... Не в одних Пісках, – гукали про той слушний час скрізь по Вкраїні, по всіх хуторах, селах... Одгукувався крик той по повітових городах... Сказано – всюди, де тільки темний, помучений кріпак, котрого цілі віки ніхто не питався нічого, котрий був волом, що переорював панські лани та засівав на панський прибуток, – скинув з себе панський ланцюг, дихнув волею...»
	Д «Чого ж це ти, дочко, так розплакалась? Мабуть, дуже нудилась за Бієвцями та за нами, – говорила мати, – привикай, серце, до чужого села та до нової рідні. Адже ж люди якось звикають. Недурно ж кажуть: дівка, як верба: де посади, то прийметься».

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

56. Співвіднесіть назву твору з основним місцем відображених у ньому подій.

<i>Назва твору</i>	<i>Місце відображених подій</i>																															
1 «Мина Мазайло»	А Кононівка	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>А</th> <th>Б</th> <th>В</th> <th>Г</th> <th>Д</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <th>1</th> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <th>2</th> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <th>3</th> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <th>4</th> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		А	Б	В	Г	Д	1						2						3						4					
	А		Б	В	Г	Д																										
1																																
2																																
3																																
4																																
2 «Місто»	Б Харків																															
3 «Маруся Чурай»	В Київ																															
4 «Україна в огні»	Г Полтава																															
	Д Тополівка																															

57. Співвіднесіть ім'я митця з висловлюванням про нього.

- Митець*
- 1 Остап Вишня
 - 2 Павло Тичина
 - 3 Володимир Сосюра
 - 4 Василь Стус

- Висловлювання*
- А** «Письменник стрімко робить блискучу літературну кар'єру, стає всенародним улюбленцем, його гуморески та фейлетони користуються великою популярністю, досягають мільйонних тиражів...»
- Б** «Син Донеччини, задушевний лірик, він був серед тих, хто глибоко відчув красу українського поетичного слова і виявив його нові можливості...»
- В** «У кабінеті письменника стояв фрегат під вітрилами, який, очевидно, нагадував роки юності біля чорноморських берегів, де митець разом з Довженком стояв біля витоків зародження українського кіно...»
- Г** «Перший поет-оптиміст в українській новітній літературі, слова “Соняшних кларнет” якого здебільшого означають рух, настрій, колір, а передовсім — музичний тон, барвозвук...»
- Д** «Тих віршів не можна гортати – в них треба входити і повільно обживати, як обживав поет на етапах свої камери – і тоді відкривається унікальна сторінка поезії ХХ віку – віку відчуження...»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Частина 3

Власне висловлення

58. Прочитайте наведений текст.

У кожного з нас – безліч різноманітних справ. Виконуючи складні завдання, ми і покладаємося на власні сили, і сподіваємося, що поруч є люди, які порадять і допоможуть.

Викладіть Ваш погляд на проблему:

Що ж мотивує нас до дії більше – віра в себе чи впевненість у підтримці друзів, рідних, однодумців?

Сформулюйте тезу, наведіть два-три переконливі аргументи, що найкраще підтвердять Вашу думку. Проілюструйте Ваші міркування посиланнями на приклади з художньої літератури чи інших видів мистецтва (зазначте автора й назву твору, укажіть на проблему, порушену митцем, художній образ, через який проблему розкрито, наведіть цитату з твору тощо), історичними фактами або випадками з життя. Не переказуйте змісту художнього твору, не давайте повної характеристики образів. Сформулюйте висновки.

Роботу запишіть на бланку **Б**. У разі потреби використовуйте чернетку наприкінці зошита.

Увага! Роботу, що не відповідає темі власного висловлення, буде оцінено в **0** балів.
Роботу обсягом до **100** слів буде оцінено в **0** балів

